РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1826 НА КОМИСИЯТА

от 15 октомври 2014 година

относно държавната помощ, SA.33797 — (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP) предоставена от Словакия на NCHZ

(нотифицирано под номер C(2014) 7359)

(само текстът на словашки език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2 от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като взе предвид решенията, с които Комисията откри процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз ([1]),

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с горепосочените разпоредби и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С електронно писмо от 13 октомври 2011 г. Комисията получи жалба ([2]), в която се твърди, че Словакия е предоставила неправомерна помощ на дружество, наречено Nováckéchemické závody, a.s. (наричано по-нататък „NCHZ“).

(2) На 17 октомври 2011 г. Комисията препрати жалбата на Словакия, заедно с искане за информация. Словашките органи поискаха документите в превод на словашки език и такива им бяха изпратени с електронно писмо на 16 януари 2012 г.

(3) Словашките власти предоставиха поисканата информация с писмо от 17 февруари 2012 г. Допълнителни искания за информация бяха изпратени от Комисията на 22 март 2012 г. и 21 юни 2012 г. Словакия отговори на 23 април 2012 г. и 11 септември 2012 г.

(4) Жалбоподателят изпрати допълнителна информация във връзка със своята жалба на 14 юни 2012 г. По искане на жалбоподателя на 24 януари 2013 г. се състоя среща между Комисията и жалбоподателя. Допълнителна информация бе предоставена от жалбоподателя с електронни писма от 8 и 22 март 2013 г.

(5) С писмо от 2 юли 2013 г. Комисията уведоми Словакия за своето решение да открие процедурата, описана в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, по отношение на помощта.

(6) Решението на Комисията за откриване на процедурата бе публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([3]). Комисията прикани заинтересованите страни да представят своите мнения относно предполагаемата мярка за помощ.

(7) Словакия предостави мнения относно решението за откриване на процедурата на 3 септември 2013 г. и на 2 и 30 декември 2013 г. По искане на словашките органи на 7 октомври 2013 г. и 17 февруари 2014 г. се състоя среща между Словакия и Комисията.

(8) Комисията получи две мнения от заинтересовани страни (и двете на 12 ноември 2013 г.). Тя ги препрати на Словакия на 2 декември 2014 г. заедно с набор от допълнителни въпроси. На Словакия бе дадена възможността да отговори и нейните мнения бяха получени с писмо от 14 януари 2014 г.

([1]) Решение на Комисията C(2013) 3555 final от 2 юли 2013 г. (ОВ C 297, 12.10.2013 г., стр. 85).
([2]) Жалбоподателят е поискал самоличността му да не бъде разкривана.
([3]) Вж. бележка под линия 1.

(9) На 2 май 2014 г. Комисията зададе на Словакия допълнителни въпроси, на които Словакия отговори на 14 и 30 май 2014 г. Комисията изпрати също така допълнително искане за пояснение с електронно писмо до една от заинтересованите трети страни от 20 март 2014 г., на което третата страна отговори по-късно, на 6 май 2014 г.

2. **КОНТЕКСТ И ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ**

2.1. **Получател**

(10) NCHZ (чиито дейности се осъществяват понастоящем от дружеството Fortischem, a.s.) е било производител на химикали с три подразделения. Основните дейности на дружеството са били производство на калциев карбид и технически газове, производство на поливинилхлорид (PVC) и продуктите за неговото получаване, както и — в нарастващи количества — основни и специални леки химикали.

(11) NCHZ е притежавало химически завод (основан през 1940 г.), разположен в региона на Тренчин, Западна Словакия, който е допустим за предоставяне на помощ съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС. Дружеството е било частна собственост ([4]).

2.2. **Процедура по несъстоятелност на NCHZ**

(12) На 8 октомври 2009 г. започва процедура по несъстоятелност на NCHZ с твърдението, че дружеството не може да продължи дейностите си поради глоба от 19,6 млн. EUR, наложена от Комисията за участието му в картел за калциев карбид ([5]). Комисията отбелязва обаче, че глобата не е била единственият голям пасив на NCHZ и че NCHZ е подало заявление за несъстоятелност, преди глобата за картела да стане дължима.

2.2.1. *Закон за дружествата от стратегическо значение*

(13) Един месец след началото на процедурата по несъстоятелност на NCHZ, Словакия прие Закон № 493 от 5 ноември 2009 г. относно някои мерки във връзка с дружествата от стратегическо значение, който дава на държавата преимуществено право на изкупуване на дружества от стратегическо значение в процедура по несъстоятелност и задължава синдика да осигури продължаване на дейността на дружеството от стратегическо значение по време на процедурата. Правителството обявява NCHZ за дружество от стратегическо значение съгласно този закон на 2 декември 2009 г., т.е. един ден след влизането на закона в сила. Действието на закона изтича на 31 декември 2010 г. NCHZ е единственото дружество, спрямо което е приложен този закон.

2.2.2. *Решение за продължаване на дейността в несъстоятелност*

(14) През януари 2011 г., въз основа на решение на комитета на кредиторите и на обезпечените кредитори, синдикът на дружеството получава указания NCHZ да продължи дейността си в условията на несъстоятелност, дори след като е изтекло действието на закона. Решението е взето въз основа на икономически доклад, в който е направен анализ на положението на дружеството и се стига до заключението, че резултатът от процедурата по несъстоятелност ще бъде по-благоприятен за кредиторите, ако дружеството продължи своите операции. Решението за продължаване на дейността е одобрено и от Тренчинския съд през 2011 г.

(15) Два органа на съответните кредитори са участвали във вземането на решението дали NCHZ да продължи дейността си: комитетът на кредиторите, състоящ се от 5 субекта ([6]), четири от които са частна собственост. Единственият публичноправен субект в комитета е Словашкият фонд за държавна собственост (Fond národného majetku Slovenskej Republiky). Освен това NCHZ е имал шест обезпечени кредитори. От тези шест обезпечени кредитори четири са публичноправни субекти — Фондът за държавна собственост, Екологичният фонд (Environmentálny fond), Словашката банка за гаранции и развитие (Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.) и общината на град Nováky.

2.2.3. *Продажба на стопанските дейности на NCHZ*

(16) По време на процедурата по несъстоятелност от синдика са организирани две открити тръжни процедури за продажба на стопанските дейности на NCHZ. Първата е неуспешна, тъй като на последния етап участва само един оферент с оферта от 2 млн. EUR. Синдикът отказва тази оферта и тръжната процедура е отменена с решение на Тренчинския съд. Стопанските дейности са продадени след втора тръжна процедура, организирана през 2011 г.

([4]) Собственикът на дружеството е бил Disor Holdings Limited — дружество без обявена стопанска дейност, регистрирано в Кипър, чиито крайни собственици не са публично известни.

([5]) Глобата беше наложена с решение на Комисията от 22 юли 2009 г. по дело COMP/39.396 — Калциев карбид и реагенти на базата на магнезий за стоманодобивната и газовата промишленост (ОВ C 301, 11.12.2009 г., стр. 18).

([6]) В съответствие с приложимите правила членовете на комитета на кредиторите са необезпечени кредитори, избрани на общото събрание на кредиторите, където гласовете на всеки кредитор отговарят на размера на неговите вземания.

При тази тръжна процедура двама оференти са били допуснати до последния етап — единият с оферта от 2 046 000 EUR и другият с 2 200 000 EUR. Избран е оферентът с най-високата оферта. Спечелилият оферент е чешко дружество — Via Chem Slovakia. Договорът за продажба с Via Chem Slovakia е сключен на 16 януари 2012 г. и продажбата е приключила на 31 юли 2012 г. NCHZ получава […] (*), като тази сума е била включена в общите постъпления от продажбата. Освен това Via Chem Slovakia се е съгласило да поеме изпълнението на частните задължения от стопанските дейности на NCHZ, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност и възлизащи общо на [10—13] млн. EUR.

(17) В съответствие с условията на втората тръжна процедура потенциалните оференти са имали две възможности: те са можели да представят оферта или като поемат „задълженията на прехвърлителя“, посочени в член 1.7 от тръжните условия, или без да поемат тези задължения. Задълженията включват условията, че:

— през период от пет години след придобиването на стопанските дейности на NCHZ производството ще бъде запазено на равнище, не по-малко от 75 % от производството през 2010 г.;

— инвестиции от минимум 11 млн. EUR ще бъдат направени в мерки за опазване на околната среда, необходими за продължаването на химическото производство; и

— купувачът няма да продава отново, нито да прехвърля стопанските дейности на NCHZ през период от пет години по начин, който може да застраши продължаването на дейността на дружеството.

(18) Правилата на тръжната процедура определят, че ако най-високата оферта се даде от оферент, който не поема задълженията, представилият най-висока оферта участник, който ги поема, ще има възможността да се изравни с най-високата оферта. Съгласно информацията, предоставена от Словашката република, никой от участниците във втората тръжна процедура не е подал оферта с поемане на задълженията. Поради тази причина стопанските дейности на NCHZ са продадени на оферент, който не е поел изплащането на задълженията.

(19) На 1 август 2012 г., един ден след приключването на сделката между NCHZ в несъстоятелност и Via Chem Slovakia, основната стопанска дейност на NCHZ — химическото производство, беше продадена от Via Chem Slovakia на Fortischem за […] EUR. Дружеството Fortischem освен това пое изпълнението на всички задължения и договори, свързани с химическото производство. Повечето от 1 412-те работници и служители на NCHZ също бяха прехвърлени във Fortischem. Словакия твърди, че е прехвърлена по-малко от 60 % от първоначалната собственост на NCHZ, тъй като в сделката не са включени недвижими активи. Въз основа на договора Fortischem има обаче право да използва недвижимото имущество, принадлежало първоначално на прехвърлените стопански дейности, но останало като собственост на Via Chem Slovakia.

(20) Въпреки че всички активи на NCHZ бяха продадени по време на процедурата по несъстоятелност, тя не беше още приключила (една от причините са продължаващите съдебни дела във връзка с някои искове). През 2012 г. част от исковете на публичните кредитори в размер на приблизително 4,0 млн. EUR бе изплатена от постъпленията от продажбата на стопанските дейности на NCHZ. Остават обаче още постъпления от продажбата на активите, които не са разпределени.

2.3. **Описание на мерките**

(21) Мерките, подлежащи на оценка, са неизплащането на задълженията към различни държавни субекти по време на процедурата по несъстоятелност на NCHZ.

(22) Неуредените задължения на NCHZ към публичноправни субекти или държавни дружества, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност, са възлизали общо на 13 353 877,46 EUR към 1 август 2012 г., датата на продажба на стопанските дейности на NCHZ. Тези задължения представляват само задълженията, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност (те не са общите задължения към държавата). Такива задължения са определени в член 87 от словашкия закон за несъстоятелността ([7]) като „искове към недвижимото имущество“. Исковете към недвижимото имущество включват искове, възникващи след изпадане в несъстоятелност по отношение на администрацията и ликвидацията на активи при несъстоятелност, и искове, възникващи след несъстоятелност по отношение на данъците, таксите, митата, здравните и социалноосигурителните вноски и възнагражденията на работниците и служителите на дружеството, изпаднало в несъстоятелност. Всички задължения, възникнали в резултат на продължаващата дейност на дружеството по време на процедурата по несъстоятелност, които не могат да бъдат изплатени от приходите от тази продължаваща дейност, също се разглеждат като искове към недвижимото имущество.

(*) Поверителна информация.

([7]) Zákon č. 7/2005 Z.z. z 9. decembra 2004 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov [Закон № 7/2005 от 9 декември 2004 г. за несъстоятелността и преструктурирането и за изменение на някои закони].

(23) Публичните задължения на NCHZ, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност, са изложени в следната таблица 1.

Таблица 1

Задължения на NCHZ към държавата или към държавни дружества, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност (състояние към 1 август 2012 г.)

Публични органи/Държавно дружество	Сума на задължението в EUR
Социалноосигурително дружество (Sociálna poisťovňa)	[…]
Všeobecná zdravotná poisťovňa (Здравноосигурително дружество, държавна собственост)	[…]
Държавно предприятие за управление на водите (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.)	[…]
Община на град Nováky (такса за отпадъци, данък за недвижимо имущество)	[…]
Екологичен фонд	[…]
RTVS, s.r.o.	[…]
Няколко общини (такса за отпадъци, данък за недвижимо имущество)	[…]
Дружество за общо здравно осигуряване (Spoločná zdravotná poisťovna)	[…]
Орган за данъчно облагане на МПС (Daň z motorových vozidiel)	[…]
ОБЩО	**13 353 877,46**

(24) Съгласно член 88, параграф 5 от словашкия закон за несъстоятелността задълженията, възникващи в резултат на стопанската дейност, се уреждат от синдика от постъпленията от продажбата на онази дейност, за която са дължими.

(25) От информацията, с която разполага Комисията, следва, че поне някои държавни институции (напр. Социалноосигурителното дружество) са се опитали да получат вземанията, дължими им съгласно процедурата по несъстоятелност. Продължилата дейност на NCHZ не е донесла достатъчно приходи за покриването на всички оперативни разходи, включително социалноосигурителните вноски и други държавни вземания, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност. Приходите на NCHZ са използвани главно за покриване на разходите, пряко свързани със стопанските дейности (доставка на суровини, енергия и т.н.), с оглед да се поддържа търговската му дейност, а задълженията към държавата не са били изплатени и са продължили да нарастват по време на продължаването на дейността на NCHZ в несъстоятелност.

(26) Продължилата дейност на NCHZ, която е главната причина за тези натрупани вземания, се основава на два различни акта по време на процедурата по несъстоятелност: на закона — от декември 2009 г. до декември 2010 г. — и на решението на кредиторите от януари 2011 г.

2.3.1. *Дейност съгласно закона*

(27) От влизането в сила на закона на 1 декември 2009 г. и правителственото решение от 2 декември 2009 г. до изтичането на действието на закона на 31 декември 2010 г. NCHZ се е ползвало от статута на „дружество от стратегическо значение“. В съответствие със закона синдикът е длъжен: i) да осигури непрекъсната дейност на дадено дружество от стратегическо значение, дори ако приходите му не покриват изцяло неговите оперативни разходи, в това число данъци и социалноосигурителни вноски; и ii) да предотврати необоснованото колективно освобождаване на работници и служители.

(28) Законът е следвало да се прилага за търговски дружества от стратегическо значение, които са в процедура по несъстоятелност. Целта на закона е да се поддържа дейността на предприятия, които са в несъстоятелност, но са обявени от словашкото правителство за дружества от стратегическо значение. Освен това законът дава на словашкото правителство преимуществено право на изкупуване на дружества от стратегическо значение, които са изпаднали в несъстоятелност.

(29) За да попадне дадено дружество в приложното поле на закона, трябва да са едновременно изпълнени следните изисквания:

— дружеството трябва да бъде търговско дружество, чиито активи са предмет на обявена процедура по несъстоятелност;

— дружеството трябва да бъде важно за защитата на здравето, националната сигурност или нормалното функциониране на икономиката;

— дружеството трябва да има повече от 500 работници и служители или да бъде важен доставчик на енергия, газ, топлина или продукти на рафинерийната промишленост за обществеността, други промишлености или националния транспорт, или да е оператор на водни помпени станции, публично предприятие за пречистване на отпадъчни води, публично предприятие за канализация или за водоснабдяване;

— дружеството трябва да е обявено от словашкото правителство за дружество от стратегическо значение.

(30) NCHZ е единственото дружество, което е могло да се възползва от този закон. Законът е приет на 5 ноември 2009 г. и е влязъл в сила на 1 декември 2009 г. На 2 декември 2009 г. словашкото правителство обявява NCHZ за дружество от стратегическо значение с решение № 534/2009.

(31) С решението, че NCHZ е дружество от стратегическо значение, словашкото правителство изтъква факта, че несъстоятелността му може да доведе до загуба на повече от 1 700 преки работни места и да застраши други 5 000 работни места при доставчиците на NCHZ в Словакия. В него се заявява освен това, че спирането на производството на NCHZ ще упражни отрицателно въздействие върху ефективността и конкурентоспособността на химическата промишленост в Словакия и по този начин ще влоши значително състоянието на цялата словашка икономика ([8]).

2.3.2. *Дейност съгласно решението на комитета на кредиторите*

(32) След като действието на закона изтича на 31 декември 2010 г., синдикът, който е длъжен да спазва указанията на комитета на кредиторите, решава да продължи дейността на NCHZ в съответствие с разпоредбите на словашкия закон за несъстоятелността.

(33) Съгласно словашкия закон за несъстоятелността кредиторите на всички необезпечени вземания, регистрирани при процедурата по несъстоятелност, трябва да изберат комитет на кредиторите, който да упражнява техните права през периода на несъстоятелност. Комитетът има правомощия да дава указания на синдика при обстоятелствата, изрично посочени в словашкия закон за несъстоятелността, в това число когато разходите за дейността на дружеството в несъстоятелност надвишават приходите от тях и с това водят до допълнително натрупване на задължения. При това положение синдикът трябва да иска указания за това до каква степен да бъде продължена дейността на дружеството (член 88 от словашкия закон за несъстоятелността). Тези указания трябва да се гласуват от комитета на кредиторите съвместно с обезпечените кредитори, след което да бъдат одобрени и от съда по несъстоятелността, който ги обявява за задължителни.

(34) В случая с процедурата по несъстоятелност на NCHZ комитетът се състои от пет субекта, четири от които са частна собственост ([9]). Публичноправният субект в комитета е Фондът за държавна собственост (Fond národného majetku). В допълнение, съгласно информацията, с която разполага Комисията, NCHZ е имало шест обезпечени кредитори. Четири от тези обезпечени кредитори са държавни/публични предприятия: Фондът за държавна собственост, Екологичният фонд (Environmentálny fond), Словашката банка за гаранции и развитие (Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.) и общината на град Nováky.

([8]) Обяснителен меморандум към Правителствено решение № 534/2009 от 2 декември 2009 г. за обявяване на NCHZ за дружество от стратегическо значение.

([9]) Частните членове на комитета на кредиторите са INVEST — KREDIT, s.r.o. (притежавано от DISOR HOLDINGS LIMITED, единственият акционер на NCHZ); Nováckа Energetika, a.s. (първоначално дъщерно дружество на NCHZ, чийто мажоритарен акционер от януари 2011 г. е STUPEFY HOLDINGS LIMITED); M-ENERGO, s.r.o. (мажоритарен акционер STUPEFY HOLDINGS LIMITED) и DAK KIABA, s.r.o.

(35) Съгласно изискванията на словашкия закон за несъстоятелността синдикът е уведомил както необезпечените, така и обезпечените кредитори (на съвместното им заседание на 26 януари 2011 г.), че разходите за стопанските дейности на NCHZ са по-големи от приходите от тях. Синдикът освен това е предоставил на кредиторите икономически анализ от 23 декември 2010 г. с описание на няколко възможни сценария и сравнение на разходите и приходите от гледна точка на кредиторите на NCHZ. Анализът заключава, че е в интересите на кредиторите NCHZ да продължи дейността си и дружеството да се продаде като действащо предприятие. Анализът на синдика е допълнен от презентация на ръководството на NCHZ под надслов „NCHZ Nováky — проучване за осъществимост на преструктурирането“, в която също се твърди, че най-доброто решение за кредиторите е NCHZ да се продаде като действащо дружество. Като вземат под внимание тези проучвания, на 26 януари 2011 г. всички кредитори в комитета на кредиторите и всички обезпечени кредитори вземат решение дружеството да продължи своята дейност. Това решение е одобрено от Тренчинския съд с определение от 23 февруари 2011 г., с което то става задължително за синдика.

(36) След одобрението от страна на кредиторите и на Тренчинския съд, NCHZ е продължило стопанските си дейности без прекъсване до продажбата на дружеството като действащо предприятие на Via Chem Slovakia през юли 2012 г.

2.3.3. *Решение на Комисията за откриване на официалната процедура по разследване*

(37) В решението за откриване на процедурата от 2 юли 2013 г. се прави констатацията, че NCHZ не е изплатило изцяло социалноосигурителните вноски за своя персонал, нито каквито и да са други задължения към различни държавни субекти по време на процедурата по несъстоятелност. Сумата на публичния дълг за периода 2009—2011 г. е възлизала общо на 12,1 млн. EUR. С оглед на финансовите затруднения на NCHZ, довели до обявяването в несъстоятелност, като е позволила NCHZ да продължи дейността си, държавата е поела реален риск от натрупване на публични задължения, които NCHZ няма да бъде в състояние да обслужва. Следователно чрез спиране на дейността на NCHZ по време на процедурата по несъстоятелност е можело да се избегне натрупването на неизплатени задължения или поне те да бъдат значително намалени.

(38) Имало е също сериозни индикации, че за решението на кредиторите дейността на NCHZ да продължи след изтичането на действието на закона е отговорна държавата и че това решение е предоставило на дружеството неправомерно селективно икономическо предимство.

(39) Поради това Комисията първоначално заключи, че като е било разрешено на NCHZ да продължи операциите и пазарните дейности, без да се налага дружеството да плаща социалноосигурителни вноски и други публични задължения през значителен период от време, на това предприятие е предоставено предимство спрямо неговите конкуренти, което то не би получило при нормални пазарни условия.

(40) Комисията имаше също съмнения дали тръжната процедура, чрез която е продадено NCHZ, е била безусловна, тъй като някои от участниците в търга са имали възможност да повишат своите оферти на по-късен етап, когато всички оферти вече са били представени. Затова Комисията имаше съмнения дали цената, платена за активите на дружеството от спечелилия оферент, е била пазарна цена, която гарантира максималните възможни приходи, предназначени за удовлетворяване на кредиторите, включително на държавата. Освен това е имало ясно изразени индикации, че икономическата приемственост между NCHZ и новия субект не е била прекъсвана. Това би означавало, че всяка несъвместима държавна помощ, предоставена на NCHZ, би могла да бъде възстановена от новия собственик на дружеството.

(41) Във връзка с това Комисията реши да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

3. **МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ**

(42) Две трети страни представиха мнения относно решението за откриване на процедурата: жалбоподателят и друга заинтересована трета страна, която пожела да остане анонимна. И двете заинтересовани страни одобриха фактите и аргументите, изложени от Комисията в решението за откриване на официалната процедура по разследване.

(43) Третите страни подчертаха очевидната времева връзка между икономическите затруднения на NCHZ и въвеждането на Закона за дружествата от стратегическо значение, приет по ускорена законодателна процедура. Освен това само един ден след влизането в сила на закона словашкото правителство е приело решението, обявило NCHZ за дружество от стратегическо значение по смисъла на този закон. И двете заинтересовани страни твърдят, че държавата е могла да предотврати предвидимия риск от натрупване на неизплащани публични задължения, като не предостави на NCHZ статут на дружество от стратегическо значение.

(44) Освен това NCHZ вероятно се е възползвало от предимството на статута на фирма, която по закон не може да излезе от пазара и поради това остава надежден бизнес партньор, докато за други дружества в положението на NCHZ, т.е. в процедура по несъстоятелност, бизнес отношенията им с техните доставчици и клиенти щяха по всяка вероятност да се влошат поради възможността те да излязат от пазара.

(45) Що се отнася до дейността на NCHZ след решението на комитета на кредиторите, една от заинтересованите страни твърди, че притежаваният от държавата член на комитета на кредиторите е имал възможност и е трябвало да се опита да постигне различен резултат — като убеди другите членове на комитета или поне като гласува срещу продължаването на дейността на NCHZ. Същите аргументи се отнасят и до държавата като един от обезпечените кредитори, който според заинтересованите страни е имал правото на вето върху решението за одобряване на продължаването на дейността на NCHZ. Заинтересованите страни считат, че това бездействие означава, че решението на комитета на кредиторите и обезпечените кредитори може да бъде вменено на държавата.

(46) Във всеки случай заинтересованите страни твърдят също така, че решението на Тренчинския съд да позволи продължаването на дейността на NCHZ също следва да бъде вменено на държавата.

(47) Двете заинтересовани страни твърдят, че продължаването на дейността на NCHZ е нарушило конкуренцията, по-специално на пазара на калциев карбид, и че NCHZ е имало много агресивна ценова политика през този период.

(48) Що се отнася до продажбата на NCHZ, една от заинтересованите страни твърди, че задълженията съгласно тръжната процедура са направили изхода от нея несигурен и че именно поради това тази страна не е участвала в търга, въпреки че придобиването на търговските дейности на NCHZ би представлявало интерес за нея.

(49) Накрая заинтересованите страни заявяват, че като цяло дейността и присъствието на Fortischem на пазара са по принцип идентични с предишната търговска дейност на NCHZ. Единствената видима промяна е промяната на наименованието и собственика.

4. **МНЕНИЯ ОТ СЛОВАКИЯ**

Съществуване на икономическо предимство за NCHZ

(50) Словакия твърди, че синдикът на процедурата по несъстоятелност на NCHZ е бил длъжен да продължи дейността на дружеството въз основа на закона до 31 декември 2010 г. Що се отнася до характера на закона, Словакия твърди, че той е обща мярка, приложима към всички дружества, които отговарят на условията.

(51) Словакия твърди, че макар да не е било взето решение от кредиторите или от съда през първия период, имало е вероятност при липсата на закон кредиторите така или иначе да решат NCHZ да продължи дейността си. Словакия се позовава на предварителния анализ и публичните изявления на синдика от октомври 2009 г. (т.е. преди влизането в сила на закона), изразяващи предпочитание за продължаване на дейността на NCHZ. Законът следователно не е оказал съществено влияние, тъй като NCHZ е щяло да продължи дейността си — дори и без да има приет закон, единствено въз основа на стандартните правила за несъстоятелността.

(52) По-късно, когато действието на закона е изтекло през декември 2010 г., синдикът е поискал указания относно продължаване на дейността на дружеството от комитета на кредиторите. Комитетът се е съгласил и това решение е потвърдено от Тренчинския съд ([10]). Словакия предостави икономическия анализ, който е бил изготвен като основание за вземане на решение от комитета на кредиторите. Дружеството е продължило своите операции до продажбата си през 2012 г.

(53) Словакия предостави също хипотетичен анализ от синдика въз основа на методологията, използвана за анализ през втория период (продължаване на дейността на базата на решението на кредиторите и съда), който показва, че ако е била разгледана възможността за ликвидация в началото на първия период (продължаване на дейността въз основа на акта), резултатът от анализа е щял да бъде същият. Въпреки по-малкия размер на текущите задължения, възлизащи на 8,5 млн. EUR, постъпленията от ликвидацията е нямало да са по-големи от разходите и текущите задължения.

([10]) Obchodný vestník [Търговски вестник] № 37B, 23.2.2011 г.

(54) С оглед на това Словакия твърди, че поведението на държавата през цялото време на процедурата по несъстоятелност е било в съответствие с принципа на кредитор в пазарна икономика. Следователно тя не е предоставила икономическо предимство и действията ѝ не представляват държавна помощ.

Възстановяване на вземанията на Словакия от NCHZ в несъстоятелност

(55) Словакия твърди, че при администрирането и възстановяването на вземанията от NCHZ, основният кредитор, Социалноосигурителното дружество (Sociálna poisťovňa), е действало в съответствие с изменения Закон за социално осигуряване № 461/2003 и в съответствие със словашкия закон за несъстоятелността. Sociálna poisťovňa е изчерпало всички правни средства съгласно закона. Дружеството не е приело неизплащането на вноските и надлежно е депозирало своя иск при синдика.

(56) Социалноосигурителното дружество не е разполагало с никакви писмени данни за задълженията на NCHZ, възникнали преди обявяването в несъстоятелност, каквито е трябвало да бъдат представени при процедурата по несъстоятелност в съответствие с член 28 от словашкия Закон за несъстоятелността ([11]). Поради това дружеството не е могло да стане член на органите на кредиторите, вземащи решението относно продължаването на дейността на NCHZ.

(57) Поради това единственото налично средство за гарантиране на плащането на неговите вземания е било да ги регистрира в продължаващата процедура по несъстоятелност като искове към недвижимото имущество. Именно така е действало във всички случаи Социалноосигурителното дружество (чрез своя клон в Prievidza) в съответствие с членове 87 и 88 от словашкия закон за несъстоятелността (за подробности вж. таблица 2).

(58) Съгласно член 87, параграф 3 от словашкия закон за несъстоятелността исковете към недвижимото имущество трябва да бъдат изплатени от синдика от постъпленията в резултат на ликвидацията на активите на въпросното недвижимо имущество до датата на изискуемата вноска. Синдикът е длъжен да удовлетвори иск на кредиторите към недвижимото имущество за загуби, понесени от тях, когато техният иск към недвижимото имущество не е бил адекватно и бързо удовлетворен в съответствие с тази разпоредба, освен ако може да докаже, че е действал с дължимата професионална грижа. На 24 август 2011 г. в клона в Prievidza е проведена среща на представителите на Социалноосигурителното дружество и NCHZ. На тази среща синдикът е уведомил представителите на Социалноосигурителното дружество, че не е в състояние да удовлетвори исковете към недвижимото имущество, тъй като трябва да отдаде приоритет на продължаването на стопанската дейност, за да може дружеството да бъде продадено на възможно най-добрата цена.

(59) Съгласно член 47, параграф 1 от словашкия закон за несъстоятелността обявяването в несъстоятелност спира всички съдебни и други процедури относно активите, които са предмет на процедурата по несъстоятелност и са собственост на страната, изпаднала в несъстоятелност. Сроковете, установени или определени при тази процедура, не изтичат през периода на спиране.

(60) Съгласно член 47 от словашкия закон за несъстоятелността Социалноосигурителното дружество не може да предяви иск въз основа на решение съгласно Закона за социално осигуряване, нито впоследствие да търси изпълнение по иска, като започне производство по принудително изпълнение (вж. член 48 от словашкия закон за несъстоятелността). В таблица 2 по-долу е даден преглед на исковете, регистрирани от Социалноосигурителното дружество през периода от септември 2009 г. до януари 2012 г.

(61) При все това на 15 ноември 2011 г. Социалноосигурителното дружество (клон Prievidza) е подало до прокурора на област Prievidza жалба срещу лица, които са оправомощени да действат от името на NCHZ, в която се твърди, че през периода от юни 2011 г. до септември 2011 г. те са извършили престъпно деяние, като не са изпълнили задължението си да изплатят осигурителни вноски в съответствие с членове 277 и 278 от изменения Закон № 300/2005 („Наказателния кодекс“). На 7 февруари 2012 г. следователят от Областната дирекция на полицията в Prievidza е прекратил наказателното производство, тъй като не е било възможно да се установят факти, позволяващи наказателно преследване на съответните лица.

Таблица 2

Искове, регистрирани при процедурата по несъстоятелност (в хиляди EUR) ([1]) **от Социалноосигурителното дружество през периода от септември 2009 г. до януари 2012 г.**

Описание на иска	Дата на регистриране при синдика	Сума в хиляди EUR
Социално осигуряване и пенсионно осигуряване	11.10.2010 г.	[…]
Социално осигуряване и пенсионно осигуряване	24.6.2011 г.	[…]

([11]) Социалноосигурителното дружество не е било обезпечен кредитор, тъй като задълженията към него са възникнали едва след началото на процедурата по несъстоятелност.

Описание на иска	Дата на регистриране при синдика	Сума в хиляди EUR
Социално осигуряване и пенсионно осигуряване	Декември 2011 г.	[…]
Гаранционни застраховки	11.10.2010 г.	[…]
Гаранционни застраховки	24.6.2011 г.	[…]
Гаранционни застраховки	18.1.2012 г.	[…]
Обща сума на исковете, регистрирани до 31 януари 2012 г.		[…]

([1]) Всички числени данни са закръглени.

Продажба на NCHZ

(62) Що се отнася до продажбата на NCHZ, Словакия твърди, че тя е извършена открито, прозрачно и безусловно и че посредством тръжната процедура е избран участникът с най-добрата оферта. По отношение на вида на продажбата Словакия твърди, че този случай следва да се разглежда като специфичен случай на сделка с активи, при която всички активи са прехвърлени заедно с правата и някои задължения, свързани с тях.

(63) Словакия твърди по-нататък, че в този конкретен случай условията към втората тръжна процедура едва ли са повлияли на възможността за получаване на възможно най-добрата цена, тъй като никой от двамата оференти, участвали във втората тръжна процедура, не е бил готов да поеме задълженията. Освен това получената в крайна сметка цена (2,2 млн. EUR) е много близка до цената от първата тръжна процедура, която е била отменена (2 млн. EUR). Първата тръжна процедура не е включвала поемане на задължения.

(64) С оглед на това, че NCHZ е продадено според Словакия на достатъчно открита, прозрачна и безусловна тръжна процедура, за активите на НСЗХ е получена пазарна цена. Според Словакия няма връзка на икономическа приемственост между NCHZ, Via Chem Slovakia и сега Fortischem. Словакия твърди, че при сделката между Via Chem Slovakia и Fortischem са били прехвърлени по-малко от 60 % от стопанските дейности, по-специално затова, защото в продажбата не е било включено недвижимо имущество. Накрая Словакия твърди, че Комисията няма доказателства, че NCHZ е продадено като действащо предприятие с цел да се избегне възстановяването на държавната помощ.

(65) Словакия потвърди, че всички непарични задължения във връзка с договори с персонала са били също прехвърлени на новия купувач — Via Chem Slovakia. Словакия поясни също така, че не е бил изготвен доклад за оценка на общите активи, нито на дружеството като действащо предприятие. Освен това Словакия потвърди, че всички задължения към държавата, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност, продължават да се дължат от NCHZ и ще бъдат уредени от постъпленията от продажбата.

5. **ОЦЕНКА НА МЯРКАТА**

5.1. **Наличие на държавна помощ**

(66) В съответствие с член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар.

(67) За да се установи дали е налице държавна помощ, трябва следователно да се прецени дали кумулативните критерии, посочени в член 107, параграф 1 от ДФЕС (т.е. прехвърляне на държавни ресурси, вменяване на държавата, избирателно предимство, вероятност от нарушаване на конкуренцията и засягане на вътрешната търговия в ЕС), са изпълнени в разглеждания случай. Това следва да се оцени по-специално по отношение на неизплащането на социалноосигурителните вноски и други задължения към държавата по време на дейността на NCHZ в несъстоятелност: i) във връзка с прилагането на закона след правителственото решение, обявяващо NCHZ за дружество от стратегическо значение по смисъла на закона (вж. точка 5.2), и ii) с оглед на продължилата дейност в съответствие с решението на комитета на кредиторите със съгласието на публичните кредитори (вж. точка 5.3).

(68) Оценката трябва да се извърши, като се има предвид, че с оглед на финансовите затруднения на NCHZ, довели до обявяването в несъстоятелност, като е признало NCHZ за дружество от стратегическо значение, правителството е поело реален риск NCHZ да натрупа публични задължения, които вероятно няма да е в състояние да изпълни. Съществувал е значителен риск, че продължилите операции на NCHZ по време на процедурата по несъстоятелност няма да генерират достатъчни приходи за покриване на всички оперативни разходи, включително социалноосигурителните вноски и други държавни вземания, и че нарастващите задължения към държавата няма да бъдат надлежно изплатени. Тъй като този сценарий всъщност се реализира през 2010 г., въпросният риск от по-нататъшно нарастване на неизплатените задължения към държавата се очертава дори по-ясно в началото на 2011 г., когато, след изтичане на действието на закона, комитетът на кредиторите решава NCHZ да продължи дейността си. Всъщност синдикът е обърнал изрично внимание на кредиторите на NCHZ към този проблем.

(69) Продължилата дейност на дружеството в несъстоятелност е довела до все по-голям дълг към държавата. Размерът на неизплатения дълг, натрупан през периода на процедурата по несъстоятелност (2009—2012 г.), възлиза на повече от 13,3 млн. EUR.

(70) Следва също да се отбележи, че натрупаните публични задължения едва ли ще бъдат изцяло изплатени от постъпленията от продажбата на стопанските дейности на NCHZ (продажна цена 2,2 млн. EUR и […] постъпления от […]). Всъщност досега само около 4,0 млн. EUR от исковете на публичноправни субекти са били изплатени от постъпленията от продажбата.

5.2. **Прилагане на закона към NCHZ**

(71) В течение на 13 месеца (от влизането в сила на закона на 1 декември 2009 г. до изтичането на неговото действие на 31 декември 2010 г.) прилагането на закона към NCHZ е основанието за продължаване на дейността на NCHZ въпреки факта, че оперативните разходи за стопанските дейности са били значително по-големи от приходите, получени от тях, което е довело до нарастване на дълга.

(72) В съответствие с член 5, буква а) от закона синдикът е бил длъжен да осигури дейността на дружество, което е обявено от правителството за дружество от стратегическо значение. В отговора си на искане за информация синдикът заяви, че продължаването на дейността на дружеството в несъстоятелност е било неизбежен резултат от спазването на неговите задължения, произтичащи пряко от закона. По този начин NCHZ е могло да продължи дейността си и да запази своите търговски взаимоотношения, въпреки че е било в положение, в което синдикът е трябвало да обсъди възможността за спиране на операциите и прекратяване на стопанската дейност (тъй като дружеството не е било в състояние да изплати всичките си задължения).

5.2.1. *Прехвърляне на държавни ресурси и вменяване на държавата*

(73) Както е посочено по-горе, Словакия е приела закона и е обявила NCHZ за дружество от стратегическо значение въз основа на този закон. Поради това синдикът е бил длъжен да приложи закона и да продължи дейността на NCHZ по време на процедурата по несъстоятелност.

(74) По силата на обявяването на дружеството за дружество от стратегическо значение дейността на дружеството е била запазена, макар да е имало определен риск (който всъщност се е реализирал), че приходите няма да са достатъчни за покриване на оперативните разходи за стопанските дейности в периода на несъстоятелност, включително социалноосигурителните вноски и други задължения към държавата.

(75) Следователно този предвидим риск от натрупване на неизплатени задължения към държавата е можел да бъде избегнат от нея, като тя упражни правото си съгласно закона и не предостави на NCHZ статута на дружество от стратегическо значение, което е задължило синдика да продължи дейността на НСЗХ по време на процедурата по несъстоятелност.

(76) Освен това продължаването на дейността и натрупването на допълнителни задължения в резултат от прилагането на закона е направило по-трудно за съществуващите публични кредитори на NCHZ да възстановят дължимите им дотогава суми.

(77) Поради това Комисията стига до заключението, че обявяването на NCHZ за дружество от стратегическо значение е довело до прехвърляне на държавни ресурси по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Това прехвърляне е станало под формата на пропуснати приходи от социалноосигурителните вноски и други публични задължения, неизплащани от NCHZ през периода на действие на закона. Комисията отбелязва също така, че решението за обявяване на NCHZ за дружество от стратегическо значение е било прието от правителството и поради това безспорно се вменява на словашката държава.

5.2.2. *Икономическо предимство*

(78) Прилагането на закона към NCHZ е предоставило на дружеството икономическо предимство, тъй като го е защитило от нормалния ход на процедурата по несъстоятелност съгласно стандартното законодателство за несъстоятелността. В течение на почти 13 месеца NCHZ е продължило своята дейност единствено поради прилагането на този закон. Синдикът е бил длъжен да гарантира дейността на предприятието, въпреки че приходите му не са покривали оперативните му разходи, включително данъци и социалноосигурителни вноски. По този начин прилагането на закона е лишило синдика и кредиторите от тяхното право да решат дали продължаването на дейността на дружеството е икономически изгодно.

(79) Поради понесените загуби в резултат на продължаващите операции NCHZ не е било в състояние да изплати изцяло задълженията си, включително социалноосигурителните и здравноосигурителните вноски за своя персонал, както и други задължения към различни държавни субекти, по време на процедурата по несъстоятелност.

(80) Прилагането на закона към NCHZ е задължавало синдика: i) да осигури продължаване на дейността на NCHZ и ii) да предотврати неоправдано колективно освобождаване на работници и служители. Въз основа на това самият синдик е заявил, че в резултат на прилагането на закона е бил длъжен да продължи изцяло дейността на NCHZ без възможност за анализиране на алтернативи и избор на най-изгодната от тях за кредиторите на дружеството в несъстоятелност.

(81) Докато законът е бил в сила, не е било възможно да се свика заседание на кредиторите, което да вземе решение относно икономическото бъдеще на NCHZ, и не е бил правен анализ, който да прецени дали продължаването на дейността на НСЗХ е в интерес на кредиторите на този етап. Едва когато е наближил срокът на изтичане на действието на закона, синдикът е възложил всеобхватен икономически анализ и е свикал заседание на кредиторите на дружеството, което да реши дали да бъде продължена дейността на NCHZ или не.

(82) Освен това прилагането на закона към NCHZ е ставало въз основа не на съображения, които кредиторите на дружеството биха взели под внимание, а на други съображения, свързани с обществената политика. В обяснителния меморандум към правителственото решение от 2 декември 2009 г., обявяващо NCHZ за дружество от стратегическо значение съгласно закона, се посочва заплахата от загубване на 1 700 работни места непосредствено в НСЗХ и на допълнителни 5 000 работни места, които ще бъдат загубени при доставчиците на дружеството, ако то бъде затворено. В него се заявява освен това, че спирането на производството на NCHZ ще упражни отрицателно въздействие върху ефективността и конкурентоспособността на целия сектор на химическата промишленост в Словакия и по този начин ще влоши значително състоянието на цялата словашка икономика. Следователно прилагането на закона към NCHZ от правителството не е било обосновано на принципа на кредитор в пазарна икономика. Словакия твърди, че макар през първия период да не било вземано решение нито от кредиторите, нито от съда, по всяка вероятност кредиторите са щели да решат да продължат дейността на NCHZ, дори ако законът не е бил приложен към дружеството. Словакия се позовава на предварителен анализ от 26 октомври 2009 г. и публични изявления на синдика през октомври 2009 г. (т.е. преди влизането на закона в сила), в които се посочва, че продължаването на дейността на NCHZ е предпочитания от него вариант.

(83) Предварителният анализ на синдика е обаче непълен, не съдържа анализ на алтернативни възможности (продажба на активи или ликвидация) и не може поради това да се разглежда като солидна основа, която кредиторите биха използвали, за да вземат решение относно продължаване на дейността на NCHZ. Освен това през декември 2009 г. съдът е заменил първоначално назначения синдик на NCHZ с нов, който е можел да стигне до различно заключение въз основа на по-задълбочен анализ. Всяка нова оценка на проблема е станала обаче невъзможна с влизането в сила на закона, така че на кредиторите и на съда не е била дадена възможност да обсъдят въпроса и да вземат решение по него от гледна точка на техните икономически интереси.

(84) Въпреки че след изтичането на действието на закона кредиторите и съдът са решили дейността на NCHZ да продължи, това решение е било взето при различни икономически обстоятелства и се е основавало на значително по-сложна и солидна икономическа оценка, извършена през декември 2010 г. с оглед на изтеклото действие на закона. Този анализ е трябвало на първо място да вземе под внимание, че след първия период NCHZ е имало неуредени задължения (както публични, така и частни) от продължилата преди това дейност в общ размер на 16 млн. EUR и че те са били с приоритет пред всички задължения, възникнали преди процедурата по несъстоятелност. Следователно положението на кредиторите не е било същото, както в началото на процедурата по несъстоятелност, когато голяма част от тези задължения не са били още възникнали.

(85) Освен това несигурността, която е присъща на вземането на решения при стандартните правила за несъстоятелността, е била премахната с прилагането на закона към NCHZ, което е гарантирало, че поне до изтичането на действието на закона в края на 2010 г. NCHZ ще продължи в пълен обхват дейността си. Това е изпратило силен сигнал на доставчиците и клиентите на дружеството, които са били успокоени, че могат да търгуват с NCHZ,

защото поради своя статут на дружество от стратегическо значение то ще продължи в пълен обхват дейността си. Тъй като сигурността на доставките е важен елемент за клиентите в химическия сектор, прилагането на закона е предоставило значително предимство на NCHZ в сравнение със стандартната процедура по несъстоятелност. То е дало на клиентите на NCHZ значително по-голяма увереност, че въпреки евентуални бъдещи загуби и независимо от мненията и интересите на своите кредитори NCHZ ще продължи дейността си най-малко до изтичането на действието на закона. По този начин NCHZ е получило привилегировано третиране в сравнение със своите конкуренти в подобно положение.

(86) Рискът от прехвърляне на клиентите към други доставчици в резултат на несъстоятелност не е просто хипотетичен. Всъщност дори при гаранцията, предоставена от прилагането на закона, някои клиенти са били изгубени през 2009 г. и 2010 г., както е посочено в икономическия анализ на синдика, изготвен след изтичането на действието на закона. Без прилагането на закона рискът, че дори повече продажби ще бъдат изгубени поради несигурностите, създадени от процедурата по несъстоятелност, щеше да е значително по-висок. Това щеше да увеличи също риска кредиторите евентуално да приемат, че продължаването на дейността на NCHZ вече няма икономически смисъл.

(87) Словакия предостави хипотетичен анализ от синдика въз основа на методологията, използвана за анализа през втория период, който показва, че ако ликвидацията е била обсъдена в началото на първия период, резултатът от анализа нямаше да бъде различен от резултата от анализа през втория период. Независимо от по-малкия размер на текущите задължения, възлизащи на 8,5 млн. EUR, постъпленията от ликвидацията нямаше да надвишават разходите и текущите задължения. Този анализ обаче е много кратък и хипотетичен, и е направен от синдика едва след събитието ([12]), тъй като не е бил изготвен и предоставен преди март 2014 г.

(88) Словакия не е доказала, че продължаването на дейността на NCHZ е щяло наистина да бъде одобрено в началото на процедурата по несъстоятелност въз основа на истински задълбочен анализ и обсъждане от всички заинтересовани страни, дори ако законът не е бил приложен към NCHZ. Всъщност ако законът не е бил приложен към NCHZ, дружеството щеше да се сблъска с допълнителни отрицателни последици (като например преминаване на клиентите към по-сигурни доставчици), което би увеличило значително риска кредиторите да предпочетат да прекъснат дейността на този етап.

(89) Прилагането на закона към NCHZ по този начин е предоставило избирателно икономическо предимство на дружеството, тъй като го е защитило от нормалния ход на процедурата по несъстоятелност съгласно стандартното законодателство за несъстоятелността. То е лишило синдика, кредиторите и съда от възможността за спиране на дейността на NCHZ или за извършване на значителни съкращения на персонала (вж. съображение (27)), било в началото на процедурата по несъстоятелност, или по-късно (напр. в течение на 2010 г.), с оглед на промените в икономическото положение на NCHZ. Прилагането е дало освен това на NCHZ и на трети страни (като напр. клиенти и доставчици) сигурност за продължаване на дейността, която съгласно стандартните правила за несъстоятелността никога не е гарантирана.

(90) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че прилагането на закона е предоставило на NCHZ неправомерно икономическо предимство.

5.2.3. *Селективност на мярката*

(91) Решението за прилагане на закона към NCHZ, с което се гарантира продължаване на дейността на дружеството, е индивидуална мярка, приета от правителството конкретно за NCHZ и следователно по определение селективна.

(92) Словашките органи твърдят, че законът е обща мярка, приложима към всички дружества, които отговарят на определените в него критерии. Като се остави настрана фактът, че съответната мярка не е самият закон, а неговото прилагане към NCHZ със съответното правителствено решение, Комисията отбелязва, че в съответствие с установената съдебна практика на съдилищата на ЕС фактът, че законът е обща мярка, не изключва възможността той да предостави селективно предимство на даден субект.

(93) Първо, дори ако законът е обща законодателна мярка, обстоятелствата по случая показват, че той всъщност е бил предназначен конкретно за NCHZ (някои статии в печата наричат дори закона „lex NCHZ“). Законът е бил приет един месец след като дружеството е обявено в несъстоятелност, и NCHZ е единственото дружество, към което е приложен законът.

([12]) Решение от 5 юни 2012 г. по дело *Комисията/EDF* (C-124/10, EU:C:2012:318), точки 83—85 и 105; Решение от 16 май 2002 г. по дело *Франция/Комисия* (C-482/99, EU:C:2002:294), точки 71 и 72; Решение от 30 април 1998 г. по дело *City Flyer Express Ltd/Комисия* (T-16/96, EU:T:1998:78), точка 76.

(94) Второ, за да бъде законът приложен към дадено дружество, е било необходимо правителствено решение, обявяващо, че то е от стратегическо значение, тъй като законът не се е прилагал автоматично към всяко дружество, отговарящо на условията, посочени в член 1, параграф 2 от закона. Освен това, с оглед на общата формулировка на тези условия, държавата е имала значителни правомощия да определя кои дружества според нея са от стратегическо значение ([13]).

(95) Поради това Комисията счита, че мярката, позволяваща натрупване на неплатени задължения на NCHZ към държавата, представлява селективна мярка по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

5.2.4. *Нарушаване на конкуренцията и засягане на търговията между държавите членки*

(96) Продължаването на дейността на NCHZ по силата на прилагането на закона е довело до намаляване на разходите, които NCHZ е трябвало иначе да поеме. Дейността на NCHZ не е донесла достатъчно приходи за покриване на всички оперативни разходи, включително социалноосигурителните вноски и други държавни вземания, възникнали по време на процедурата по несъстоятелност. Въпреки невъзможността си да покрие всички свои задължения и по-специално тези към държавата (които са останали неплатени през 13-те месеца, докато законът е бил в сила) NCHZ е останало активно на пазара, предлагайки продуктите си в конкуренция с други европейски производители на химически продукти.

(97) Освен това, както е описано по-горе, прилагането на закона е предоставило на NCHZ икономически предимства, с каквито не са се ползвали други дружества в подобно положение. По-специално е била налице вероятност да бъдат значително намалени рисковете от загуба на клиенти и доставчици по време на процедурата по несъстоятелност. Фактът, че дружеството е било длъжно съгласно закона да продължи дейността си, е насърчил бизнес партньорите на NCHZ да поддържат своите взаимоотношения с дружеството. Сигурността на доставките за клиентите на NCHZ, която е от особено значение в химическата промишленост, е била гарантирана от продължаването на стопанската дейност по силата на закона. Ако законът не е бил приложен, щеше да има по-голяма вероятност клиентите на NCHZ да потърсят алтернативни източници на доставки поради опасения от внезапно прекъсване на дейността в резултат на влошаващото се финансово и икономическо състояние на дружеството в несъстоятелност.

(98) Намаляването на разходите на едно-единствено дружество представлява оперативна помощ и следователно нарушава конкуренцията, тъй като конкурентите на NCHZ е трябвало да понасят тези разходи или последиците от неспособността за плащане. Освен това възможно е мерките да са нарушили конкуренцията, като изкуствено са задържали NCHZ на пазара на калциев карбид и на други пазари, където дружеството е било активно.

(99) Тъй като броят на производителите на калциев карбид в ЕС е твърде ограничен и продуктите се продават в цяла Европа, въпросната мярка засяга очевидно и търговията между държавите членки.

5.2.5. *Заключение относно наличието на държавна помощ*

(100) С оглед на гореизложеното Комисията достига до заключението, че обявяването на NCHZ за дружество от стратегическо значение съгласно закона представлява селективно предимство в полза на това дружество, може да бъде вменено на държавата и води до използването на държавни ресурси, нарушаващо конкуренцията на пазар, отворен за търговията между държавите членки. Ето защо мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(101) Размерът на помощта отговаря на неизплатените задължения към държавата и държавните субекти, натрупани през периода, когато законът се е прилагал към NCHZ. Въз основа на информацията, предоставена от Словакия, неизплатеният дълг в началото на периода е бил в размер 735 817,44 EUR ([14]). При изтичане на действието на закона неуредените задължения са били в размер на 5 519 241,54 EUR ([15]). Следователно размерът на помощта е 4 783 424,10 EUR.

([13]) В тази връзка вж. по-специално Решение по дело *Hijos de Andrés Molina, SA (HAMSA)/Комисия* (T-152/99, EU:T:2002:188), точка 157.

([14]) Този размер отговаря на неуредените задължения към публичните кредитори на 31 декември 2009 г. Словашките органи твърдят, че нямат точна информация за сумите към конкретната дата, когато NCHZ е било обявено за дружество от стратегическо значение. Ето защо тази сума е най-точната възможна оценка (при това доста консервативна) на размера на неуредените задължения в началото на периода на прилагане на закона.

([15]) Този размер отговаря на неуредените задължения към публичните кредитори към 31 декември 2010 г. Словашките органи твърдят, че нямат точна информация за сумите към точната дата, когато NCHZ е престанало да бъде дружество от стратегическо значение съгласно закона. Ето защо тази сума е най-точната възможна оценка (при това доста консервативна) на размера на неуредените задължения в края на периода на прилагане на закона.

5.3. **Продължаване на дейността съгласно решението на комитета на кредиторите**

(102) След изтичане на действието на закона синдикът не е бил вече правно задължен да продължи дейността на дружеството. Той е уведомил кредиторите (както обезпечените, така и необезпечените), че загубите на NCHZ са нараствали постоянно след обявяването му в несъстоятелност и че оперативните разходи за дейността са по-големи от постъпленията от нея. Макар да са били информирани за лошото състояние на дружеството, всички кредитори в комитета на кредиторите и обезпечените кредитори са се съгласили през януари 2011 г., че NCHZ трябва да продължи своята дейност. Това решение е било впоследствие потвърдено от съда по несъстоятелността в съответствие със словашкия закон за несъстоятелността и с това е станало задължително за синдика.

5.3.1. *Вменяване и икономическо предимство*

(103) Продължаването на дейността на NCHZ след изтичане на действието на закона се е основавало на решението на комитета на кредиторите (представителен орган на необезпечените кредитори), чиито членове са били предимно частни дружества. Официалната процедура по разследване установи, че никой от членовете на комитета на кредиторите и никой от обезпечените кредитори няма право на вето съгласно словашкия закон за несъстоятелността. Всъщност гласуването в тези органи е ставало с мнозинство. Поради това никой държавен субект не е бил в състояние да наложи своите интереси, като спре по-нататъшното натрупване на задължения.

(104) Може следователно да се заключи, че продължаването на дейността на NCHZ се е основавало на решение, взето от частните кредитори, тъй като публичните кредитори не са имали възможност да наложат вето на продължаването на дейността на NCHZ. Поради тази причина решението за продължаване на дейността на NCHZ след изтичане на действието на закона не може да бъде вменено на държавата.

(105) Това означава също, че решението на различните публични кредитори да подкрепят активно продължаването на дейността на NCHZ през втория период е било взето в същото време и при същите условия (*pari passu*), както и решенията на сравнимите частни кредитори, което означава, че публичните кредитори са действали в съответствие с принципа на кредитор в пазарна икономика.

(106) Освен това за пълнота Комисията провери икономическия анализ, представен от синдика, който е бил на разположение на кредиторите и на съда в съответния момент от времето. В анализа са посочени няколко възможни сценария и се прави сравнение на разходите и приходите от гледна точка на кредиторите на NCHZ. По-конкретно в анализа се посочва, че спирането на дейността на NCHZ ще доведе до значителни разходи, възлизащи на повече от 48 млн. EUR. Основната част от разходите е за затварянето и почистването от екологична гледна точка на обектите за химическо производство (прибл. 37,3 млн. EUR) и разходи за персонала (10,5 млн. EUR, ако се изпълнят всички изисквания на закона). Същевременно очакваните приходи от продажбата на отделните активи са били от порядъка на 47—52 млн. EUR (без да се вземат предвид допълнителните разходи за демонтиране и премахване на съоръженията).

(107) Тъй като неуредените (публични и частни) задължения, възникнали в резултат на дейността, извършвана по време на процедурата по несъстоятелност (16 млн. EUR към онзи момент), са подлежали на преференциално третиране, никое от вземанията от времето преди тази процедура е нямало да бъде уредено. Според анализа обаче продажбата на предприятието при продължаване на дейността му ще донесе по всяка вероятност по-високи приходи, тъй като някои от технологичните съоръжения ще бъдат непоправимо повредени, ако дейността бъде прекъсната. В анализа се заявява също, че въпреки неуспеха на първата тръжна процедура, има няколко заинтересовани купувачи. В обобщение анализът заключава, че е в интересите на кредиторите NCHZ да продължи дейността си и дружеството да се продаде като действащо предприятие.

(108) Икономическият анализ на синдика е придружен и от анализ, извършен от ръководството на NCHZ. Според този анализ очакваната реална стойност на активите на дружеството в случай на прекъсване на дейността възлиза само на 15,5 млн. EUR, което прави прекъсването на дейността на NCHZ дори още по-малко атрактивно за кредиторите. Освен това в проучването се твърди, че дружеството може да бъде успешно продадено след приемането на определени мерки за преструктуриране; тъй като законът е направил освобождаването на персонал доста трудно, съкращенията са били осъществени от NCHZ, едва след като действието на закона е изтекло в началото на втория период. В обобщение проучването стига също до заключението, че за кредиторите ще бъде най-изгодно, ако NCHZ бъде продадено като действащо предприятие.

(109) Предложението за продължаване на дейността въз основа на тези документи е било след това прието от всички кредитори — както публични, така и частни. Комисията отбелязва, че задълженията към поне някои от частните кредитори също са нараствали през периода на несъстоятелност, възлизайки в крайна сметка на 11,5 млн. EUR.

(110) Освен това задълбоченото разследване показа, че само двама от четиримата публични кредитори, представени в органите на кредиторите (Фондът за държавна собственост, Екологичният фонд, Словашката банка за гаранции и развитие и общината на град Nováky) са били пряко засегнати от опасността от по-нататъшно натрупване на задълженията към тях от страна на NCHZ по време на продължилите операции. Това са били Екологичният фонд, чиито допълнителни вземания през втория период са били само [100—500] хил. EUR, и общината на град Nováky, чиито допълнителни неуредени вземания през втория период са възлезли на [300—800] хил. EUR. Основните публични кредитори, дължимите суми към които са нараснали по време на процедурата по несъстоятелност, и по-специално здравноосигурителните и социалноосигурителните дружества, не са били представени в никой от органите на кредиторите, вземащи решение относно продължаването на дейността на NCHZ. Поради това те не са имали възможност да повлияят непосредствено върху процеса на вземане на решения и следователно не са могли да предотвратят продължаването на дейността на NCHZ. Тези публични кредитори са направили всичко възможно, за да получат дължимите им суми, като са регистрирали своите искове при синдика и са използвали всички механизми за принудително изпълнение, предоставени от Закона за несъстоятелността.

(111) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че поведението на различните държавни субекти е било в съответствие с теста на частния инвеститор.

(112) Ето защо Комисията достига до заключението, че NCHZ не се е ползвало с предимство пред своите конкуренти, което не би получило при нормални пазарни условия през втория период, когато законът не е бил вече в сила и NCHZ е продължило дейността си въз основа на решението на комитета на кредиторите.

5.3.2. *Заключение относно наличието на държавна помощ*

(113) Тъй като поне две от кумулативните условия за определяне на държавна помощ (вменяване на държавата и наличие на икономическо предимство) не са изпълнени, Комисията достига до заключението, че продължаването на дейността на NCHZ съгласно решението на комитета на кредиторите не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

5.4. **Неправомерна помощ**

(114) Комисията отбелязва, че тъй като прилагането на закона към NCHZ представлява държавна помощ, тя е била предоставена в нарушение на задълженията за уведомяване и непредприемане на действия, изложени в член 108, параграф 3 от ДФЕС. Комисията следователно отбелязва, че помощта, предоставена на NCHZ, представлява неправомерна държавна помощ.

5.5. **Съвместимост на мерките с вътрешния пазар**

(115) Тъй като посочената по-горе мярка представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, нейната съвместимост трябва да бъде преценена с оглед на изключенията, изложени в параграфи 2 и 3 на този член.

(116) В съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС задължение на държавите членки е да посочат евентуални основания за съвместимост и да докажат, че условията за такава съвместимост са изпълнени ([16]). Словашките органи считат, че мерките не представляват държавна помощ и не са посочили евентуални основания, на базата на които да се направи оценка на съвместимостта.

(117) Комисията извърши все пак оценка на това дали основанията, изложени в ДФЕС, не могат да се приложат *prima facie* към оценяваните мерки.

(118) Тъй като NCHZ е било в процедура по несъстоятелност по времето, когато мерките са предоставени, то очевидно е било предприятие в затруднение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение (наричани по-нататък „Насоките“) ([17]).

(119) Поради тази причина всяка оценка на съвместимостта на държавна помощ с вътрешния пазар следва по принцип да се извършва въз основа на критериите, изложени в тези Насоки.

(120) Комисията отбелязва, че условията за оздравяване, изложени в точка 3.1 от Насоките, очевидно не са изпълнени: по-конкретно, мерките не представляват подкрепа за осигуряване на ликвидност под формата на гаранции по заеми или на заеми и не са придружени от поемане на задължение от Словакия да представи на Комисията план за преструктуриране или план за ликвидация и пр.

([16]) Дело *Италия/Комисия*, (C-364/90, EU:C:1993:157), точка 20.
([17]) ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

(121) Що се отнася до помощта за преструктуриране, определена в точка 3.2 от Насоките, Комисията отбелязва, че Словакия не е уведомила за никоя от мерките, посочени по-горе, като за помощ за преструктуриране и че не е изпълнила задължението си да докаже, че са налице някои от необходимите елементи, за да може мерките да се разглеждат като помощ за преструктуриране (план за преструктуриране, собствен принос, компенсаторни мерки и пр.).

(122) В точка 34 от Насоките се изисква предоставянето на помощта да се обуславя от изпълнението на план за преструктуриране, който трябва да бъде одобрен от Комисията при всички случаи на индивидуална помощ. Помощта в разглеждания случай е била предоставена без надежден план за преструктуриране, отговарящ на всички условия, изложени в Насоките. Това обстоятелство би било само по себе си достатъчно, за да се изключи съвместимостта на мерките с вътрешния пазар.

(123) Освен това Комисията отбелязва, че Словакия не е представила на вниманието на Комисията никакви факти, които да гарантират изпълнение на необходимите изисквания за определяне на помощта за преструктуриране като съвместима: възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на NCHZ, приемливи равнища на собствения принос, адекватни компенсаторни мерки и пр.

(124) Комисията достига до заключението, че посочената по-горе мярка е несъвместима въз основа на Насоките и следователно представлява държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар.

5.6. **Възстановяване на помощта**

(125) В съответствие с Договора и установената съдебна практика на Съда на ЕС Комисията следва по принцип да реши, че съответната държава членка трябва да отмени неправомерно предоставената помощ, когато бъде установено, че тази помощ е несъвместима с вътрешния пазар ([18]). Съдът също така неднократно е постановявал, че задължението на дадена държава членка да отмени помощ, счетена от Комисията за несъвместима с вътрешния пазар, цели да възстанови съществувалата преди това ситуация ([19]).

(126) В този контекст Съдът е постановил, че целта е постигната, когато получателят е изплатил сумите, предоставени чрез неправомерна помощ, като с това се е отказал от предимството, което е имал пред конкурентите си на пазара, и ситуацията от преди плащането на помощта е възстановена ([20]).

(127) В съответствие със съдебната практика в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета се заявява, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя …“ ([21]).

(128) Следователно, тъй като в нарушение на член 108 от Договора Комисията не е била уведомена за нито една от въпросните мерки, които обаче трябва да се разглеждат като неправомерна и несъвместима помощ, предоставените суми трябва да бъдат възстановени с цел да се възстанови ситуацията, съществувала на пазара преди тяхното предоставяне. Възстановяването следва да обхваща периода от момента на придобиване на предимството от получателя, т.е. когато помощта му е била предоставена, до ефективното възстановяване, като подлежащите на възстановяване суми следва да бъдат олихвени до ефективното възстановяване. При възстановяването ще се вземат под внимание сумите на неуредените задължения, представляващи държавна помощ, за които е доказано, че са били вече изплатени от постъпленията от продажбата на активи на NCHZ.

(129) Като има предвид продажбата на стопанските дейности на NCHZ на Via Chem Slovakia и Fortischem, Комисията проучи евентуалната икономическа приемственост между тези дружества, за да извърши анализ дали възстановяването на помощта следва да включва и тях, или не.

5.7. **Икономическа приемственост на NCHZ посредством продажбата на стопанските дейности**

(130) Както бе посочено, в случай на отрицателно решение на Комисията относно възстановяването на несъвместима помощ на предприятие в контекста на членове 107 и 108 от ДФЕС, въпросната държава членка е длъжна да възстанови несъвместимата помощ. Задължението за възстановяване може да бъде разширено към ново дружество, на което въпросното дружество е прехвърлило или продало част от своите активи, когато структурата на прехвърлянето или продажбата води до заключението, че между двете дружества има икономическа приемственост ([22]).

([18]) Вж. дело *Комисия/Германия*, (C-70/72, EU:C:1973:87), точка 13.
([19]) Вж. съединени дела *Испания/Комисия* (C-278/92, C-279/92 и C-280/92, EU:C:1994:325), точка 75.
([20]) Вж. дело *Белгия/Комисия*, (C-75/97, EU:C:1999:311), точки 64 и 65.
([21]) Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1).
([22]) Решение на Общия съд от 28 март 2012 г. по дело *Ryanair Ltd/Комисия* (T-123/09), точка 155.

(131) Що се отнася до целта на сделката, Комисията отбелязва, че макар да не разполага с преки доказателства, че намерението на сделката е било да се избегнат последиците от възможно решение за възстановяване, за словашките органи е било все пак ясно, че от 17 октомври 2011 г. Комисията извършва предварително разследване на жалба срещу NCHZ (вж. съображение (2)) и че е имало вече иск за изплащане на глобата за картела от 19,6 млн. EUR, наложена на NCHZ с решение от 22 юли 2009 г. (вж. съображение (12)).

(132) Съгласно решението на Съда по дело Италия и SIM 2/Комисия ([23]), на което Комисията е основала своите решения относно дружествата Olympic Airlines, Alitalia и SERNAM ([24]), оценката на икономическата приемственост между получателя на помощта и предприятието, на което са прехвърлени неговите активи, е извършена въз основа на набор от показатели. Следните фактори могат да бъдат взети под внимание: дали продажната цена отговоря на пазарната, обхватът на продадените активи (активи и пасиви, запазване на работната сила, активите като цяло), самоличността на купувача (купувачите), времето на продажбата (след започване на предварителната оценка, официалната процедура за разследване или окончателното решение) и икономическата логика на операцията. Този набор от показатели е потвърден от Съда в неговото Решение от 28 март 2012 г. по дело Ryanair/Комисия, което потвърди решението за Alitalia ([25]).

(133) Като има предвид продажбата на стопанските дейности на NCHZ на Via Chem Slovakia и впоследствие на Fortischem, Комисията следователно ще извърши анализ въз основа на посочените по-горе критерии на това дали има икономическа приемственост между NCHZ и стопанските дейности, в крайна сметка придобити и понастоящем осъществявани от Fortischem.

(134) Комисията счита, че не е уместно да се анализира поотделно икономическата приемственост на двете сделки, довели до придобиване на стопанските дейности от Fortischem, т.е. първо продажбата на Via Chem Slovakia и след това продажбата на Fortischem. Via Chem Slovakia е продало стопанската дейност на Fortischem във втората сделка на 1 август 2012 г., т.е. само един ден след приключването на първата сделка. Следователно Via Chem Slovakia всъщност никога не е управлявала и ръководила придобитите от нея стопански дейности на NCHZ.

(135) Комисията признава, че обхватът на двете сделки не съвпада изцяло, тъй като Via Chem Slovakia си е запазило собствеността на някои недвижими активи (сгради и земя). От предоставената информация става обаче ясно, че всички стопански дейности на NCHZ, придобити от Via Chem Slovakia, са били незабавно прехвърлени на Fortischem. С единственото изключение на недвижимите активи, Fortischem е поело от Via Chem Slovakia всички активи и права, свързани с химическото производство (машини и оборудване за производство, договори и пр.), както и поетите ангажименти във връзка с химическото производство (включително всички трудови договори). Недвижимите активи, които не са били продадени на Fortischem, но са били необходими за продължаване на стопанските дейности на NCHZ, са били предоставени за ползване от Fortischem въз основа на договор за лизинг. Ето защо Комисията ще извърши непосредствен анализ на това дали е налице икономическа приемственост между NCHZ и неговите стопански дейности, придобити от Fortischem. Специфичните характеристики на двете сделки ще бъдат взети предвид, доколкото са относими към тази оценка.

5.7.1. *Продажна цена*

(136) В своето решение за откриване на официалната процедура Комисията изрази съмнения дали цената от 2,2 млн. EUR, изплатена за активите на дружеството от Via Chem Slovakia, спечелилия оферент, представлява пазарна цена.

(137) Тръжната процедура е обявена с условия, които изглежда са понижили стойността на активите. Съгласно условията на търга потенциалните оференти се имали избор дали да направят офертата си със или без да поемат „задълженията на прехвърлителя“ (за подробности вж. съображения (17) и (18)).

(138) Правилата на тръжната процедура са определяли, че ако най-високата оферта се даде от оферент, който е предпочел да не поема задълженията, представилият най-висока оферта участник, който ги поема, ще има възможността да се изравни с най-високата оферта. Комисията счита, че възможността един от оферентите да повиши офертата си, след като всички оферти са били подадени, по всяка вероятност ще обезкуражи потенциалните участници и/или ще има отрицателно въздействие върху направените оферти.

([23]) Решение на Съда от 8 май 2003 г. по съвместни дела *Италианска република и SIM 2/Комисията на Европейските общности* (C-328/99 и C-399/00.

([24]) Решение на Комисията от 17 септември 2008 г., Държавна помощ N 321/2008, N 322/2008 и N 323/2008 — Greece — Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services; Решение на Комисията от 12 ноември 2008 г., Държавна помощ N 510/2008 — Италия — Продажба на активи на Alitalia; Решение на Комисията от 4 април 2012 г., SA.34547 — Франция — Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire.

([25]) Решение на Общия съд от 28 март 2012 г. по дело *Ryanair Ltd/Комисия* (T-123/09).

(139) Всъщност един от елементите, които гарантират, че се постига най-високата цена на търга, е несигурността по отношение на цените, предлагани от останалите оференти. Ако оферент, който подава оферта със задълженията, знае, че е достатъчно неговата оферта да бъде най-висока само измежду офертите с поети задължения и че ще има възможност да изравни офертата си с тази на участника с най-високата оферта, който не е поел задълженията, много вероятно е той да даде по-ниска оферта, отколкото в ситуация, при която възможността за изравняване на цената не е предложена в условията на тръжната процедура.

(140) Освен това посоченото условие може да обезкуражи участниците, които не желаят да оферират с поемане на задълженията, тъй като знаят, че дори ако офертата им е най-добрата, тя може да бъде отхвърлена, защото друг купувач, който е готов да поеме задълженията, може да повиши предлаганата от него цена. Ако стане така, на оферента, който не е поел задълженията, не се дава възможност да промени офертата си и да предложи по-висока покупна цена.

(141) С оглед на гореизложеното условията на търга дават, както изглежда, предпочитание на оференти, които поемат задълженията, тъй като, ако двама оференти предложат една и съща цена — един с поемане и друг без поемане на задълженията, офертата с поемане на задълженията е предпочетена пред другата. Оттук очевидно следва, че цената, която ще бъде постигната без задълженията, може евентуално да бъде по-висока от цената, предложена от спечелилия оферент. Има основания да се предположи, че поемането на задълженията има финансови последици за купувача, които той взема предвид, когато дава своята оферта. Следователно при отсъствие на тези задължения предложената цена от този купувач ще бъде по всяка вероятност по-висока.

(142) Словакия твърди, че дори оферент, който приема задълженията, не може да бъде сигурен, че няма да има друг оферент, който ги поема, предлагайки евентуално по-висока цена. Това обаче не омаловажава факта, че оферентите без поемане на задълженията са били по принцип третирани по-малко благоприятно от оферентите с поемане на задълженията и че това може да обезкуражи потенциалните оференти, които не са готови да поемат задълженията, за участие в търга.

(143) Словакия твърди също така, че като се вземе под внимание общият обем на задълженията, който надхвърля 11 млн. EUR, много малка е вероятността някой участник да подаде оферта с поемане на тези задължения. Тя твърди, че по-специално, като се има предвид цената от едва 2 млн. EUR, предложена на първата тръжна процедура, никой разумен участник в търга не би поел задължения с такива финансови последици. Задълженията включват всъщност инвестиции от минимум 11 млн. EUR. Инвестициите обаче са определени за финансиране на мерки, които гарантират спазване на приложимите правила за опазване на околната среда, необходимо за продължаване на химическото производство. Всеки оферент, които иска да продължи химическото производство, ще трябва да направи такива инвестиции, така че тази сума трябва да бъде взета предвид и от оферентите, които не поемат задълженията. Другите две задължения (посочени в съображение (17)) имат наистина потенциално въздействие върху цената, но купувач, който възнамерява да запази или дори да разшири дейностите на NCHZ, няма да счете тези задължения за прекомерно натоварващи, като се има предвид предимството, предоставено в тръжната процедура на оференти, които поемат задълженията. Ето защо възможността за оферта с поемане на задълженията не може да бъде отхвърлена като „изключително малко вероятна“, така че тази възможност е можела да повлияе на цената, предлагана в търга.

(144) Макар в крайна сметка да не са били получени оферти с поемане на задълженията, условията не са давали възможност за включването на максимално възможния брой оференти, конкуриращи се помежду си със своите най-добри предложения, което е предпоставка за продажба на възможно най-високата пазарна цена.

(145) Освен това продажбата е била организирана като продажба на всички стопански дейности като действащо предприятие, т.е. с всички активи вкупом и никой оферент не е имал възможност да купи някой от активите поотделно. Това изключва възможността да се постигне максимална крайна цена чрез офериране за отделни части от дейностите на NCHZ (като същевременно отстранява или ограничава потенциални затруднения, произтичащи от евентуално прекъсване на дейността). Комисията отбелязва, че документите, представени от словашките органи, показват, че е имало потенциални оференти, които са били заинтересовани от придобиването само на някои части от стопанските дейности на NCHZ (напр. bluO Epsilon Limited се е интересувало от придобиване само на съоръженията за производство на карбид). Не може следователно да се изключи, че продажбата на отделни части от стопанските дейности на NCHZ е щяла да доведе до по-висока обща продажна цена.

(146) Що се отнася до продажбата от Via Chem Slovakia на Fortischem, това е била сделка между два частноправни субекта, при която не е била организирана тръжна процедура. Цената е била просто договорена между двата частноправни субекта без възможност за други страни да предложат по-висока цена. Поради това съмненията дали цената, заплатена от Via Chem Slovakia, е отговаряла на пазарната цена, се отнасят и до цената, заплатена от Fortischem.

(147) С оглед на гореизложеното изглежда вероятно, че активите на NCHZ не са били продадени по начин, който да осигури максимални приходи за прехвърлените стопански дейности.

(148) Предвид изложените съображения Комисията достига до заключението, че цената, заплатена от Via Chem Slovakia за стопанските дейности на NCHZ, не е била по всяка вероятност истинската пазарна цена, тъй като условията на тръжната процедура, както и фактът, че участниците са били длъжни да оферират за всички активи вкупом, са повлияли на цената.

5.7.2. *Обхват на сделката*

(149) За да се избегне икономическа приемственост, активите и други елементи на прехвърлените стопански дейности трябва да представляват само част от предишното дружество или неговите активи. Колкото по-голяма е частта от първоначалните стопански дейности, които са прехвърлени на нов субект, толкова по-голяма е вероятността стопанската дейност, свързана с тези активи, да продължи да се ползва от несъвместимата помощ.

(150) Макар Словакия да твърди, че продажбата е била „сделка с активи“, условията на сделката сочат всъщност, че дружеството е продадено като действащо предприятие. Както е посочено в съображение (19) по-горе, всички активи и най-малко част от прехвърлимите задължения са били продадени на новия собственик.

(151) Продажбата на NCHZ на Via Chem Slovakia е била одобрена от словашкия орган за защита на конкуренцията на 19 юли 2012 г. От това решение става ясно, че всички стопански дейности на NCHZ като действащо предприятие са били предмет на сливането, за което е постъпило уведомление, и следователно на продажбата ([26]).

(152) Обхватът на стопанските дейности, придобити от Fortischem, остава същият като предишния обхват на дейностите на NCHZ. Това се доказва, като се сравни програмата за производство на NCHZ в самото начало на процедурата по несъстоятелност ([27]) с настоящата програма за производство според уебсайта на Fortischem ([28]). И в двата случая основните области на дейност съответно на NCHZ и Fortischem се състоят от неорганични (електролитни) химикали, включително калциев карбид, органични химикали, полимери и продукти за получаване на PVC. Всичките 14 основни продукта от тези области на производство, представляващи 99 % от приходите на NCHZ през 2008 г. ([29]), се произвеждат и от Fortischem. Приходите, генерирани от горните продукти, продадени от Fortischem, възлизат общо на 161,3 млн. EUR през 2013 г. ([30]) Тези приходи са сравними с приходите на NCHZ от приблизително 150—160 млн. EUR по време на процедурата по несъстоятелност ([31]). Следователно както програмата за производство, така и приходите от прехвърлените стопански дейности са останали същите като тези на NCHZ. Повече от 95 % от 1 412-те работници и служители на NCHZ са били също прехвърлени във Fortischem. Работниците и служителите не са били освободени и след това отново наети от Fortischem, а вместо това техните трудови договори са били просто прехвърлени на Fortischem.

(153) Словакия твърди, че по-малко от 60 % от стопанските дейност са били прехвърлени, по-специално защото не е било включено недвижимо имущество. Както обаче е обяснено по-горе (вж. съображение (134)), Fortischem наема от Via Chem Slovakia недвижимото имущество (земя и сгради), необходимо за химическото производство. С изключение на недвижимото имущество всички други активи, права и задължения, свързани с прехвърлените стопански дейности, са поети от Fortischem. Fortischem следователно осъществява стопанските дейности на NCHZ и продължава със същото продуктово портфолио.

(154) Освен това Fortischem е запазило и съществуващото ръководство на NCHZ. Така например главният изпълнителен директор на NCHZ преди прехвърлянето на стопанските дейности е станал председател на управителния съвет на Fortischem.

(155) Към момента на придобиването на стопанските дейности на NCHZ Fortischem е обявило и публично в печата, че не предвижда съществени промени по отношение на персонала или производството и че ще запази съществуващото ръководство ([32]).

([26]) Вж. по-специално съображения (25) — (29) от решението за одобрение на сливането (Решение № 2012/FH/3/1/032), което може да се намери на: http://www.antimon.gov.sk/2012fh31032/.

([27]) Вж. презентацията на синдика на 26 октомври 2009 г. „Novácké chemické závody, a.s. — Prezentácia správcu“, диапозитиви 4 и 5.

([28]) Вж. www.fortischem.sk.

([29]) Вж. диапозитив 5 от презентацията на синдика на 26 октомври 2009 г. „Novácké chemické závody, a.s. — Prezentácia správcu“.

([30]) Вж. годишния доклад за 2013 г. на Energochemica Group, чийто най-крупен член е Fortischem, http://www.energochemica.eu/data/files/Vyrocka_ECH_2013.pdf.

([31]) Вж. напр. икономическия анализ, изготвен от синдика през декември 2010 г., стр. 3 (вж. съображение (106)).

([32]) Вж. напр. статията „Novácku chemičku bude prevádzkovať spoločnosť Fortischem“ [Дейността на NCHZ ще се осъществява от Fortischem] от 2 август 2012 г., публикувана на сайта Webnoviny: http://www.webnoviny.sk/ekonomika/novacku-chemicku-bude-prevadzkovat-s/526742-clanok.html

(156) Следователно, що се отнася до обхвата на сделката, Fortischem е поело ефективно всички стопански дейности на NCHZ заедно с всички свързани с тях активи, права и задължения. Обстоятелството, че част от активите се използват въз основа на договор за лизинг, а не на пряка собственост, не променя факта, че Fortischem просто продължава стопанските дейности на NCHZ в същия обхват, както преди сделката.

(157) Освен това двете заинтересовани страни, които представиха мнения, също твърдят, че Fortischem продължава да оперира по същия начин, както преди това NCHZ, предлагайки същото продуктово портфолио на същия географски пазар, и че единствената видима промяна е промяната на наименованието.

(158) Следователно Fortischem продължава стопанските дейности на NCHZ без съществени изменения на политиката в областта на търговията, персонала или производството.

5.7.3. *Идентификация на собствениците*

(159) Когато собствениците на едно придобиващо дружество са същите като на продаващото дружество, това е важен признак за икономическа приемственост.

(160) В този случай Комисията не можа да събере доказателства, които да потвърждават твърденията на жалбоподателя, че има връзки между първоначалните и крайните собственици на стопанските дейности на NCHZ. Преките собственици са различни, но не е възможно да се провери от независими и надеждни източници кои са крайните собственици зад някои от установените в Кипър преки или непреки дружества майки.

(161) Словашките органи обаче представиха клетвени декларации от Energochemica, настоящото дружество майка на Fortischem, че собствениците на Fortischem не са по никакъв начин свързани с предишните собственици на NCHZ.

(162) При отсъствието на каквито и да са доказателства за противното, Комисията приема, че няма връзки между първоначалните и новите собственици на стопанските дейности на NCHZ, прехвърлени на Fortischem.

5.7.4. *Време на продажбата*

(163) Продажбата е извършена, след като Комисията е започнала предварителното разследване по жалбата и е препратила жалбата за мнения от държавата. Следователно поне словашката държава е знаела, че има възможност въпросните мерки да представляват неправомерна и несъвместима помощ, която ще трябва да бъде възстановена.

5.7.5. *Икономическа логика на операцията*

(164) Целта на критерия за икономическа логика е да се провери дали придобилият активите ги използва по същия начин като продавача или, напротив, включва активите в своята собствена търговска стратегия и така осъществява полезни взаимодействия, оправдавайки интереса си за придобиване на тези активи.

(165) Придобиването на Fortischem е включвало цялото химическо производство на NCHZ, т.е. основната част от стопанските дейности на NCHZ като действащо предприятие, заедно с повече от 95 % от персонала и съответните права и задължения. Както беше доказано по-горе, продуктовото портфолио и обхватът на дейностите на Fortischem са същите като тези на NCHZ.

(166) Fortischem съобщи публично в печата и това, че няма планове за големи промени в начина, по който са провеждани стопанските дейности на NCHZ, и в обема на тези дейности ([33]). Въпреки че Fortischem е част от по-голяма група дружества, групата Energochemica, не се забелязват някакви съществени полезни взаимодействия с други членове на групата. Макар някои от тях да извършват също дейности в химическата промишленост, тяхната сфера на дейност е различна (светлинни стабилизатори, фенолни смоли, детергенти и пр.) и поради това там очевидно липсва съществена връзка с дейностите на Fortischem.

(167) Следователно не е била променена търговската стратегия и Fortischem просто използва активите по същия начин, както продавачът.

([33]) Вж. бележка под линия 31.

5.7.6. *Заключение относно икономическа приемственост между NCHZ и стопанските дейности, придобити и извършвани от Fortischem*

(168) Общо взето, изглежда, че единствените изменения се отнасят до наименованието на дружеството и юридическото лице, на което то е собственост. В член 1.2 от условията на тръжната процедура се определя, че се предвижда NCHZ да бъде продадено в своята цялост като набор от материални и нематериални активи, заедно с персонала си. В член 3.1 от споразумението за продажба между Via Chem Slovakia и NCHZ от 16 януари 2012 г. се заявява, че „действащото предприятие, прехвърлено съгласно настоящото споразумение, включва всички недвижими активи, движими активи, други права и стойности на имоти, които: i) служат за дейността като действащо предприятие или, поради своето естество, са предназначени да служат за тази цел и ii) към определящата дата принадлежат на продавача.“ Освен това придобилият активите продължава с продуктовото портфолио и търговската политика на NCHZ. И накрая, цената, платена за стопанските дейности на NCHZ, по всяка вероятност не представлява пазарна цена.

(169) В резултат Комисията достига до заключението, че е налице икономическа приемственост между NCHZ и Fortischem.

(170) Като следствие от гореизложеното Комисията счита, че предимството, предоставено от Словакия на NCHZ, представлява неправомерна и несъвместима държавна помощ и че възстановяването на тази несъвместима държавна помощ, предоставена на NCHZ, следва да обхване и новия собственик на стопанските дейности. С продължаващото си оперативно присъствие на пазара Fortischem продължава да се ползва от държавната помощ, получена за стопанските дейности на NCHZ, и продължава да нарушава пазара.

6. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(171) Комисията достига до заключението, че решението на словашкото правителство да обяви NCHZ за дружество от стратегическо значение съгласно закона, защитавайки го по този начин от нормалното прилагане на законодателството за несъстоятелността, представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

(172) Комисията освен това констатира, че тази помощ е предоставена неправомерно в нарушение на задължението за уведомяване и непредприемане на действия, изложено в член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(173) И накрая, Комисията достига до заключението, че тази помощ е несъвместима с вътрешния пазар, тъй като не са изпълнени съответните условия на Насоките за оздравяване и преструктуриране от 2004 г. и не са установени други основания за съответствие.

(174) Тази помощ трябва да бъде възстановена от NCHZ, като нареждането за възстановяване следва да обхване и дружество Fortischem, което има връзка на икономическа приемственост с NCHZ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ в размер на 4 783 424,10 EUR, предоставена на NCHZ посредством обявяването му за дружество от стратегическо значение в съответствие със Закона за дружествата от стратегическо значение, чрез което дружеството е било защитено от нормалното прилагане на законодателството за несъстоятелността, е неправомерно предоставена от Словакия в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз и е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

Решението да се позволи продължаване на дейността на NCHZ след изтичане на действието на закона въз основа на решението на комитета на кредиторите не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Член 3

1. Словакия следва да получи обрано от NCHZ несъвместимата помощ, посочена в член 1.

2. С оглед на икономическата приемственост между NCHZ и Fortischem задължението за възстановяване на помощта следва да обхване и Fortischem.

3. Сумите, които следва да бъдат възстановени, включват лихви от датата, на която са били предоставени на NCHZ, до действителното им възстановяване.

4. Лихвата се изчислява с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 ([34]) и Регламент (ЕО) № 271/2008 ([35]) за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004.

Член 4

1. Възстановяването на помощта, посочена в член 1, се извършва незабавно и ефективно.

2. Словакия прави необходимото настоящото решение да бъде изпълнено в срок от четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

Член 5

1. В срок от два месеца след уведомяването за настоящото решение Словакия предоставя следната информация:

а) общата сума (главница и лихви), която получателите трябва да възстановят;

б) подробно описание на вече предприетите или планирани мерки за спазване на настоящото решение;

в) документите, доказващи, че на получателя е наредено да възстанови помощта.

2. Словакия е длъжна да информира Комисията за напредъка на предприетите на национално равнище мерки за изпълнение на настоящото решение до пълното възстановяване на помощта, посочена в член 1. По искане на Комисията тя предоставя незабавно информация за вече предприетите и планирани мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно сумите на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателите.

Член 6

Адресат на настоящото решение е Словакия.

Брюксел, 15 октомври 2014 г.

За Комисията
Joaquín ALMUNIA
Заместник-председател

([34]) Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

([35]) Регламент (ЕО) № 271/2008 на Комисията от 30 януари 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004 за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 82, 25.3.2008 г., стр. 1).